

Aan de gemeenteraad

Dienst Beleid

ons kenmerk 05.33859	uw brief van/kenmerk	bijlage(n) 2	afdeling BVB
behandeld door S.E. Smit	telefoon (0591)68 54 45	fax (0591)68 53 58	Emmen, 14 september 2005

onderwerp

Invoering Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Geachte leden van de raad,

Op 13 september 2005 heeft ons College ingestemd met het voorstel "Invoering WMO". Vooruitlopend op het invoeringsbudget dat het Rijk beschikbaar stelt ten behoeve van de invoering van de WMO, heeft het College ingestemd met het beschikbaar stellen van een bedrag van € 50.000,-. Dit bedrag wordt enerzijds ingezet voor het opzetten van een interne projectorganisatie die de implementatie van de WMO gaat voorbereiden, anderzijds wordt een deel van dit bedrag aangewend om in VDG verband gezamenlijk enkele projectonderdelen op te pakken. Hiervoor wordt per gemeente een bedrag van € 0,20 per inwoner beschikbaar gesteld. In de bijlage is aangegeven op welke wijze de Drentse samenwerking zal worden ingevuld.

Te zijner tijd wordt uw raad via begrotingswijziging geïnformeerd over het invoeringsbudget van het Rijk en de daaruit te dekken kosten.

De notitie WMO (zie bijlage) beschrijft de invoering van de WMO binnen de gemeente Emmen op hoofdlijnen. Het college heeft gelet op de impact die de implementatie en uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning heeft op het gemeentelijk beleid en de uitvoering gekozen voor een projectmatige aanpak. Ten behoeve van de opzet en wijze van uitvoering zal een plan van aanpak worden opgesteld. Eén belangrijk onderdeel in dit plan van aanpak is het communicatieplan.

De invoering van de WMO dient op interactieve wijze vorm te krijgen. Interactie met de raad en de externe betrokken instellingen is voorwaarde bij het opstellen van een beleidsvisie. Het ligt in de bedoeling als startpunt een conferentie te organiseren, waarbij zowel raad als in- en externe partijen worden geïnformeerd over de (Emmense) gevolgen van de WMO en met elkaar van gedachten wisselen over de te maken beleidsmatige keuzes.

Overigens dient te worden opgemerkt dat er nog veel onduidelijkheid heerst over de invoering van de WMO. Wij als college hebben gemeend de benodigde werkzaamheden

Notitie WMO

<u>dienst</u> Beleid	<u>afdeling</u> SEO/BVB	
<u>naam</u> Werkgroep WMO	<u>telefoon</u> 68 54 45	<u>datum</u> 05-09-2005
<u>onderwerp</u> Wet Maatschappelijke Ondersteuning		

1 Inleiding

1.1 Aanleiding voor de WMO:

De directe aanleiding voor de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) vormt de vergrijzing en toenemende zorgvraag in Nederland en de uit de pan stijgende kosten van de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten). Gesteld werd dat de huidige verzorgingsstaat verouderd is en dat we in Nederland een andere zorgstaat moeten vormen. De WMO moet zorgen voor die vernieuwing en zal per 1 juli 2006 gefaseerd ingevoerd worden. Waarbij begonnen wordt met de invoering van de enkelvoudige en meervoudige huishoudelijke zorg. Over invoering van andere onderdelen van de WMO wordt pas besloten in de volgende kabinetsperiode.

Er wordt van degene die aanspraak deden op steun van de overheid een grotere eigen verantwoordelijkheid verwacht. Voorts zal een deel van de zorgvraag waar nu en in het recente verleden nog door de overheid in werd voorzien, in de nabije toekomst verzorgd moeten worden door vrijwilligers en mantelzorgers. De WMO legt de verantwoordelijkheid voor de participatie van de zorgbehoevenden bij burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties. De overheid verwoordt dit in het creëren van een civil society, waarin burgers betrokken zijn met het wel en wee van de buurt en zorg en hulp verlenen waar nodig. De gemeente wordt geacht dit zoveel mogelijk te ondersteunen en te faciliteren. Door de overheid wordt gesteld dat de gemeentelijke organisatie dit gericht en doeltreffender kan bewerkstelligen dan de provincie of het rijk, doordat zij dicht bij de burger staat. Er wordt verwacht dat gemeenten hetzelfde resultaat kunnen bewerkstelligen met minder geld. Om dit mogelijk te maken ontvangen de gemeenten een groter budget (zie financiering). Dit geld is afkomstig uit andere regelingen als de AWBZ, dat voorheen naar extramurale voorzieningen ging. Daarnaast stelt het rijk een gereedschapskist beschikbaar en is er een aantal gemeenten aangesteld als proeftuin voor de realisatie van de prestatievelden. De gemeente Emmen is hierbij geplaatst in de tweede schil, wat inhoudt dat ze als klankbord fungeert voor een gemeente geplaatst in de eerste schil, die ondersteuning krijgt van de overheid om als proeftuin voor een prestatieveld van de WMO te dienen.

De komst van de WMO past daarmee in het rijtje van andere wetsvoorstellen van de huidige regering, zoals de nieuwe wet omtrent Kinderopvang en de wet Inburgering.

De terugkerende overeenkomsten bij het beleid van de huidige regering zijn:

- Een terugtrekkende centrale overheid;
- Minder bureaucratie;
- Een grotere vrijheid van beleidsuitvoering voor de lokale overheid;
- Burgers krijgen een grotere eigen verantwoordelijkheid;
- Bevordering maatschappelijke participatie en betrokkenheid (civil society);
- Bevordering van privatisering en marktwerking (overheids-)instellingen.

De VNG heeft met het kabinet een principeakkoord bereikt ten aanzien van de ingangsdatum van de WMO. Onderdeel van dit akkoord bestond uit een zogenoemde VNG Ledenraadpleging. Het College van B&W van de gemeente Emmen heeft op 12 juli 2005 ingestemd met het voorgesteld besluit om niet in te stemmen met het door de VNG bereikte onderhandelingsresultaat. De VNG is hiervan op de hoogte gebracht.

1.2 Negen prestatievelden:

Door het ministerie van VWS zijn de volgende negen prestatievelden geformuleerd waar de WMO betrekking op zal hebben:

WMO prestatievelden	Nu	Straks
Het bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.	Welzijnswet	WMO
Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden.	Welzijnswet	WMO
Het geven van informatie en advies.	Welzijnswet	WMO
Het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.	Welzijnswet, AWBZ	WMO
Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.	Wvg, AWBZ, Welzijnswet	WMO
Het verlenen van voorzieningen aan mensen met beperkingen of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer.	Wvg, AWBZ, Welzijnswet	WMO
Maatschappelijke opvang, advies en steunpunten	Welzijnswet	WMO

huiselijk geweld.	(doeluitkering)	
OGGZ; de openbare geestelijke gezondheidszorg	Welzijnswet	WMO
Ambulante verslavingszorg	Welzijnswet	WMO

1.3 Vierjarige beleidsnota:

De acht prestatievelden zullen door de gemeente uitgewerkt moeten worden in een beleidsnota. Bij deze uitwerking heeft de gemeente de keuze tussen een allesomvattende brede variant en een sobere smalle variant. Deze beleidsnota die een tijdspad van vier jaar zal beslaan, zal goedgekeurd moeten worden door de gemeenteraad. Tevens is er een grote rol weggelegd voor betrokken burgers als ouderen en cliëntenplatforms die door de gemeente betrokken moet worden bij de beleidsontwikkeling en de totale uitvoering WMO. Van de gemeente wordt verwacht dat deze ondersteuning biedt aan organisaties van cliënten. Samen met de gemeente moeten zij de invulling van de prestatievelden formuleren en deze organisaties moeten hun mening geven over de uitkomsten van het beleid, zodat de gemeenten onderling via benchmarking vergeleken kunnen worden.

1.4 Financiering:

- Het budget van de WMO zal ongeveer 5,6 miljard euro bedragen, wat ongeveer 45% van het huidige gemeentefonds vertegenwoordigt.
- In 2003 bedroegen de begrote gemeentelijke uitgaven voor welzijn nog 3,3 miljard euro.
- De collectieve voorzieningen worden gefinancierd vanuit het gemeentefonds en individuele voorzieningen worden waarschijnlijk deels gefinancierd door middel van een geormerkte geldstroom.
- Gemeenten zullen horizontale verantwoording afleggen over de uitgaven in de WMO, door middel van kengetallen die via hoogwaardige benchmarking worden verkregen.
- Voor de invoering van de WMO komt eenmalig een budget vrij van tussen de 30 (voorkeur van Ministerie VWS) en 60 miljoen euro (voorkeur VNG). Schattingen van het invoeringsbudget voor de gemeente Emmen variëren van € 174.000,- tot ca. € 300.000,-. Dit budget wordt ingezet voor alle kosten die gemoeid zijn met de invoering van de WMO in de gemeente Emmen. Te denken valt aan organisatiekosten, proceskosten, bureaukosten, kosten voor communicatie, et cetera.
- Voor de vaststelling van het budget wordt gekeken naar de bevolkingsopbouw in de gemeente en het aantal mensen in een gemeente die buiten een verblijfsinstelling wonen.

2 Afbakening

De gemeente Emmen kiest voor de brede variant, zoals hiervoor in 1.3 uiteengezet. Daarbij wordt per prestatieveld aangegeven:

- ✓ Inhoud van het prestatieveld.
- ✓ Wat willen we?
- ✓ Wat hebben we al op dit prestatieveld geregeld.
- ✓ Wat moet nieuw/aangevuld/versterkt/aangepast/geschrappt worden na aanleiding van de WMO.
- ✓ Aandachtspunten en risico's (indien van toepassing).
- ✓ Conclusie.

Op verschillende deelgebieden van de WMO spelen op dit moment in de gemeente Emmen financiële vraagstukken. Het Loket Zorg en Welzijn is niet structureel gefinancierd, er zijn tekorten bij de uitvoering van de WVG, er is achterstallig onderhoud op accommodaties in de gemeente. Een financiële analyse van de huidige activiteiten en de gewenste inzet is nodig, alvorens te kunnen zeggen dat binnen bepaalde aandachtsvelden inzet gecontinueerd of uitgebreid moet worden. Welke financiële opgaven liggen er nu reeds om het huidige voorzieningenniveau in stand te houden en wat zijn de financiële consequenties van de invoering van de WMO? Een dergelijke financiële analyse zou het vertrekpunt van het invoeringstraject WMO moeten zijn.

Genoemde financiële knelpunten worden onder de betreffende prestatievelden behandeld.

Prestatieveld 1: Versterken van de sociale samenhang in en leefbaarheid van wijken en buurten;

Inhoud:

Sociale samenhang heeft vooral te maken met betekenissen van de relaties tussen buurt-/wijkbewoners onderling. Hoe groter de betekenissen van deze relaties, des te groter de sociale samenhang. Sociale samenhang komt voornamelijk tot uitdrukking in het elkaar helpen en ondersteunen.

Wat willen we:

De gemeente Emmen streeft naar leefbare dorpen, wijken en buurten. In de nota 'Emmen heeft iedereen nodig' is de (buurtgerichte) sociale activering verwoord.

Wat hebben we:

In de praktijk wordt sociale activering voornamelijk ingezet in relatie tot herstructurering van wijken en buurten. In Klazienaveen (Molenbuurt) loopt in 2005 Buurtgerichte Sociale Activering, in Emmermeer het project Elema-Emmenstraat, in Veenoord het project Veenoord-Zuid, in Emmerhout is een buurtkantoor en in Bargeres loop het project Straatgerichte Sociale Activering. Bovendien is Emmen Revisited actief in de herstructureringswijken.

Wat moet er gebeuren n.a.v. invoering WMO:

Gelet op de succesformule van herstructureren en sociaal activeren, is het noodzakelijk hierop te blijven inzetten.

Prestatieveld 2: preventieve voorzieningen voor kinderen, jeugd/jongeren met problemen bij opgroeien of voor ouders met problemen met opvoeden;

Inhoud:

Het verstrekken van informatie aan ouders, kinderen, jeudigen en intermediairs over opvoeden en opgroeien. Het signaleren van problemen door instellingen als jeugdgezondheidszorg en onderwijs. Pedagogische hulp, toeleiding naar hulp en coördinatie van zorg in het gezin op lokaal niveau.

Wat willen we:

Een centrale bundeling van informatie van de verschillende instellingen. Een signaleringssysteem waardoor het signaal snel op de goede plek terechtkomt. Een procedure die gelijke behandeling van de hulpvraag garandeert. Een procesbeschrijving met als doel een betere afstemming van vraag en aanbod van pedagogische hulp. Een procedure gericht op integrale hulpverlening.

Wat hebben we:

Een ontwerp jeugdketen die bovenbeschreven doelen tracht te bereiken.

Wat moet er gebeuren n.a.v. invoering WMO:

Ingezette ontwikkelingen continueren.

Prestatieveld 3: Voorzieningen op het terrein van informatie en advies voor maatschappelijke ondersteuning;

Inhoud:

Dit prestatieveld behandelt met name de loketfunctie. Het loket biedt burgers een goede informatievoorziening en advies voor maatschappelijke ondersteuning

Wat willen we:

Een breed Loket Zorg en Welzijn, waar burgers met vragen op allerlei gebied terecht kunnen.

Wat hebben we:

In Emmen functioneert sinds 2004 een Loket Zorg en Welzijn, dat op dit moment nog in de pilotfase verkeert. Bij het Loket Zorg en Welzijn kunnen burgers terecht met vragen ten aanzien van de Wvg, GPK, GPP, stimuleringsregeling, bijzondere bijstand, maatschappelijk dienstverlening voor ouderen, ouderenmishandeling. Bovendien is het Steunpunt Mantelzorg onderdeel van het Loket Zorg en Welzijn, evenals het Centraal Meldpunt Vrijwillige Thuishulp. Verder is er bij het Loket Zorg en Welzijn informatie (folders, artikelen, enz.) verkrijgbaar over onder andere gezondheid, ziekte, behandelwijzen en patiëntenverenigingen.

Wat moet er gebeuren n.a.v. invoering WMO:

Het Loket Zorg en Welzijn moet geformaliseerd worden, zodat het een blijvende status in de gemeentelijke organisatie krijgt. Op dit moment is het nog een pilotproject zonder structurele financiering. Tot 2005 vond financiering incidenteel plaats vanuit budgetten van de Dienst SZWH en de Dienst OCSW. Voor 2005 is de financiering nog niet geregeld. De Dienst Publiek komt hiervoor op zeer korte termijn met een voorstel. Om het Loket te formaliseren zal de raad middelen beschikbaar moeten stellen. De structurele kosten bedragen ca. € 150.000,- per jaar. Na de formalisering zal het loket uitgebreid moeten worden met, in eerste instantie, de aandachtsgebieden en taken uit de WMO. Om een breed loket neer te kunnen zetten zullen ook andere partijen moeten gaan participeren. Eén en ander is verwoord in de notitie over het Loket, zoals opgesteld door SZWH.

Aandachtspunt/risico:

Op dit moment is er geen structurele financiering voor het Loket Zorg en Welzijn. De vraag is of er binnen het WMO-budget financiële ruimte zal zijn om het Loket te formaliseren. Het lijkt wenselijk het Loket te formaliseren voordat de WMO ingevoerd wordt. Hiervoor zal de Raad middelen ter beschikking moeten stellen. Dit punt zal moeten worden ingebracht in de begroting voor 2006.

Prestatieveld 4: het ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers;

Inhoud:

Mantelzorgers en vrijwilligers gaan een grote rol spelen in de beoogde civil society en verwacht wordt dat de druk op deze groepen toe zal nemen na de invoering van de WMO. Zowel mantelzorgers als vrijwilligers hebben behoefte aan ondersteuning door de lokale overheid. De gemeente Emmen is zich er van bewust dat mantelzorgers en vrijwilligers een belangrijke rol vervullen in de samenleving en dat, na invoering van de WMO mantelzorg en vrijwilligerswerk steeds belangrijker zal worden. Immers, tezamen met de invoering van de WMO, beoogt de overheid te komen tot een civil society.

Wat willen we:

Vrijwilligers: Vrijwilligers zijn op een zodanige manier ondersteund zodat zij hun werkzaamheden op een goede wijze kunnen verrichten en het vrijwilligerswerk versterkt wordt.

Mantelzorgers: de gemeente Emmen wil mantelzorgers, die hierop een beroep doen, een goede structuur van mantelzorgondersteuning bieden. In deze structuur kunnen mantelzorgers met professionele ondersteuners praten, maar ook met elkaar. Het moet duidelijk zijn waar mantelzorgers met hun vragen en problemen naar toe kunnen.

Wat hebben we:

Vrijwilligers: Emmen kent een groot aantal vrijwilligers, deze worden via subsidies en bijdragen indirect ondersteund. Er wordt op dit moment gewerkt aan een notitie vrijwilligersbeleid.

Mantelzorg: Op dit moment is de mantelzorgondersteuning in de gemeente Emmen in handen van Icare. Icare heeft in Zuid-Oost Drenthe een netwerk van mantelzorgondersteuning opgezet, dat goed functioneert. Er is een Steunpunt Mantelzorg, dat onderdeel uitmaakt van het Loket Zorg en Welzijn, en er is een tweetal contactpunten: in Schoonebeek en in Barger-Compascuum. Deze contactpunten zijn voornamelijk bedoeld als trefpunt voor mantelzorgers en lotgenotencontacten, terwijl het Steunpunt een meer ondersteunende functie heeft. Icare ontvangt voor deze mantelzorgondersteuning gelden uit de subsidieregeling Coördinatie Vrijwillige Thuiszorg en Mantelzorg (CVTM). In het kader van de WMO gaan de CVTM-middelen per 1 januari 2007 over van het Zorgkantoor naar de gemeenten. Gemeenten krijgen dus ook op dit vlak de regie in handen.

Wat moet er gebeuren n.a.v. invoering WMO:

Vrijwilligers: Inrichting van een vrijwilligerssteunpunt ter ondersteuning van de vrijwilligers

Mantelzorg: Geconcludeerd kan worden dat mantelzorgondersteuning in de gemeente Emmen op dit moment is geregeld en dat de huidige constellatie, na de overgang van de CVTM-middelen per 1 januari 2007, gecontinueerd kan en moet worden. Over verbeteringen in de ondersteuning zal in overleg getreden moeten worden met vertegenwoordigende organisaties.

Aandachtspunten:

De regionale ondersteuning van mantelzorgers wordt tot op dit moment financieel ondersteund door de provincie Drenthe. Die heeft reeds aangegeven deze ondersteuning in het kader van de WMO te zien als een gemeentelijke taak. Hiervoor zal op gemeentelijk terrein budget vrijgemaakt moeten worden.

Aangaande vrijwilligers wordt opgemerkt, dat in de gemeente Emmen omtrent dit onderwerp nog geen beleid is. Dit kan de invoering van de WMO beïnvloeden.

Voorts is in het OOT-traject Anders en met anderen de vrijwilligersvacaturebank geschrappt, terwijl onder de WMO een soortgelijk steunpunt moet gaan functioneren.

Prestatieveld 5: Het bevorderen van deelname aan het maatschappelijk verkeer en het zelfstandig functioneren van mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en van mensen met een psychosociaal probleem.

Inhoud:

Onder dit prestatieveld vallen zaken als sociale activering en hulp bij financiële problemen, maar ook WVG-voorzieningen. Er bestaat een sterk verband met prestatieveld 6.

Wat willen we:

Sociale activering (als onderdeel van sociale participatie): sociale activering betekent het benutten van kwaliteiten van mensen door hen (weer) te laten deelnemen aan de samenleving en maatschappelijke activiteiten te stimuleren. Zo mogelijk wordt sociale activering gezien als eerste stap op weg naar arbeid,

maar dit is lang niet altijd het geval. De gemeente Emmen kiest voor een brede doelgroep, dus niet alleen bijstandsgerechtigden, maar ook mensen zonder arbeidsplicht zoals ouderen, niet-uitkeringsgerechtigden en WAO-ers. Ook worden mensen met een beperking middels WVG-voorzieningen zo veel mogelijk in staat gesteld deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer en zelfstandig te functioneren.

Wat hebben we:

Binnen de Wet Werk en Bijstand is er voor gemeenten een taak op het gebied van sociale activering. De gemeente Emmen voert op dit moment die taak uit middels de klantmanagers van de dienst SZWH. Verder worden er in het kader van het versterken van de sociale samenhang in buurten en wijken een aantal projecten uitgevoerd, die gericht zijn op sociale activering. Deze zijn uitgewerkt onder prestatieveld 4.

Ook binnen het ouderenbeleid is sociale activering een speerpunt. Hieraan wordt uitvoering gegeven door het ouderenwerk van Welzijngroep Sedna.

Voor hulp aan mensen met financiële problemen heeft de gemeente Emmen de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) en het Bureau Schuldhulp.

Voorts zijn er de WVG-voorzieningen.

Wat moet er gebeuren n.a.v. invoering WMO:

Bestaande voorzieningen continueren.

Aandachtspunt/risico

Reeds enkele jaren zijn er wat betreft de WVG-voorzieningen financiële tekorten. Deze tekorten kunnen niet vanuit het WMO-budget aangevuld worden, omdat dit de invoering van de WMO op andere terreinen zal bemoeilijken.

Prestatieveld 6: het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer;

Inhoud:

Alles wat nodig is om deze groep(en) zo lang mogelijk zelfstandig te laten functioneren.

Wat willen we:

In overleg met Trans, de Leite en MEE in stand houden van voorzieningen, dagopvang, SCW, Maatschappelijk Werk enz.

Wat hebben we:

Voorzieningen zijn er, zoals de WVG-voorzieningen. Naarmate meer mensen in het kader van extramuralisering buiten instellingen geplaatst worden en dus zelfstandig gaan wonen zal het voorzieningenniveau geïntensiveerd moeten worden.

Wat moet er gebeuren n.a.v. invoering WMO:

In deze kabinetsperiode zullen de activerende en ondersteunende begeleiding nog niet overgeheveld worden naar de WMO. Het is dus zaak ontwikkelingen samen met de partners in het veld (zie hiervoor) heel goed in de gaten te houden.

Aandachtspunt/risico

Reeds enkele jaren zijn er wat betreft de WVG-voorzieningen financiële tekorten. Deze tekorten kunnen niet vanuit het WMO-budget aangevuld worden, omdat dit de invoering van de WMO op andere terreinen zal bemoeilijken.

Prestatieveld 7: Maatschappelijke opvang, advies en steunpunten huiselijk geweld;

Inhoud:

Vrouwenopvang is gericht op het bieden van een passend aanbod voor vrouwen die door verschillende oorzaken hun huis hebben moeten verlaten. Enerzijds door opvang te bieden, maar in toenemende mate door het belang van de functies preventie en herstel te benadrukken. Door passende begeleiding te bieden aan vrouwen die tijdelijk in de opvang hebben gezeten, worden voorwaarden geschapen voor een terugkeer naar een zelfstandig bestaan.

Maatschappelijke opvang: wanneer we spreken van kwetsbare groepen hebben we het vanzelfsprekend ook over de groep dak- en thuislozen. Ook hier is in toenemende mate aandacht voor preventie en herstel.

Wat willen we:

Passende begeleiding en een passend aanbod bieden voor kwetsbare groepen in de samenleving.

Wat hebben we:

Opvangvoorzieningen voor dak- en thuislozen en vrouwenopvang.

Wat moet er gebeuren n.a.v. invoering WMO:

Bestaande voorzieningen continueren; in gesprek gaan met organisaties in dit prestatieveld en ontwikkelingen rond overheveling van activerende en ondersteunende begeleiding naar de WMO monitoren.

Prestatieveld 8: OGGZ, de openbare geestelijke gezondheidszorg;

Inhoud:

OGGZ-beleid is gericht op kwetsbare mensen met vaak meervoudige problematiek die zich niet mee zelfstandig staande kunnen houden in de maatschappij. Het gaat dan vaak om een combinatie van psychiatrische problemen, schulden, verslaving en isolement. Het prestatieveld behelst verder de ontwikkeling van netwerken binnen de OGGZ.

Wat willen we:

Opzetten van een meldpunt OGGZ en in eigen hand houden van de coördinatie.

Tevens het instellen van een OGGZ-platform, waarin opvang, hulpverlening, politie en woningcorporaties intensief samenwerken bij mensen met meervoudige problematiek.

Wat hebben we:

Er ligt een collegebesluit en een convenant wordt binnenkort afgesloten.

Wat moet er gebeuren n.a.v. invoering WMO:

Vorengenoemd meldpunt OGGZ moet opgezet worden. Ingezette ontwikkelingen continueren.

Prestatieveld 9: ambulante verslavingszorg;

Inhoud:

De Ambulante verslavingszorg is geheel in handen gelegd van voorheen het Consultatie Bureau voor Alcohol en Drugs en nu Verslavingszorg Noord Nederland. Een en ander houdt in de functie Maatschappelijk Werk t.b.v. Drugs-alcohol en gokverslaving. Methodisch gezien werkt het iets anders in die zin dat VFNN een maximum-aantal behandelingsgesprekken hanteert.

Wat willen we:

Continuering en bijstelling daar waar het gaat om de opvang.

Wat hebben we:

VNN heeft de zorg geregeld, we gaan in gesprek over een nieuw contract (inclusief inhoud) per 2006.

Wat moet er gebeuren n.a.v. invoering WMO:

Bestaande voorzieningen continueren en de ontwikkelingen op dit terrein monitoren.

3 Enkel- en meervoudige thuiszorg

Op 1 juli 2006 krijgt de gemeente de plicht om zowel de enkelvoudige als meervoudige huishoudelijke hulp te regelen. Gelet op urgentie die hierbij geldt is het noodzakelijk om het deelproject Thuiszorg los te koppelen van het project Invoering WMO.

Het deelproject kan grofweg onderverdeeld worden in de fasen:

Fase 1. Regionale marktanalyse

Gedurende deze fase wordt vastgesteld welke organisaties zich op de markt voor enkelvoudige en meervoudige thuiszorg begeven en wordt de kwaliteit van de dienstverlening beoordeeld.

Op dit moment heeft de wetgever nog niet bepaald op welke grondslag de thuiszorg geregeld moet worden. Dit kan variëren tot het overnemen en continueren van de bestaande contracten tot het Europees aanbesteden van de enkelvoudige thuiszorg.

Gedurende deze fase moet ook duidelijk worden op welke wijze de indicatiestelling voor toegang tot de enkelvoudige thuiszorg zijn beslag moet krijgen.

- Termijn: deze fase wordt voor 1 januari 2006 afgerond.

Fase 2. bepaling juridische vorm inkoop enkelvoudige thuiszorg

Na de fase van de marktanalyse wordt bepaald welk dienstverleningsconcept nagestreefd wordt. Hieruit vloeit ook het type relatie uit voort die met de thuiszorginstellingen wordt aangegaan.

Na beantwoording van deze twee vragen wordt ook duidelijk in welke juridische vorm de inkoop geregeld wordt, is bijv. Europese aanbesteding gewenst of verdient een andere juridische vorm de voorkeur?

- Termijn: januari 2006.

Fase 3. realisatie inkoop enkelvoudige thuiszorg

Afhankelijk van de gemaakte keuzes zullen er individuele contracten met de thuiszorginstellingen gesloten worden of wordt een traject van Europese aanbesteding opgestart.

- Termijn: juni 2006.

Fase 4. inrichten eigen organisatie

Gedurende deze fase wordt de organisatie inggericht op de nieuwe taak. Hierbij wordt ingegaan op:

- welke afdeling/welk team neemt de aanvragen in
- welke functies zullen de aanvragen in behandeling nemen
- wie doet de indicatiestelling
- waar wordt beslissingsbevoegdheid neergelegd.

Met andere woorden de administratieve organisatie moet in deze fase zijn definitieve vorm krijgen.

- Termijn: juli 2006.

4 Uitgangspunten/randvoorwaarden

Uitgangspunt bij de invoering van de WMO in de gemeente Emmen is dat deze invoering budgettair neutraal geschiedt. Dit heeft het college besloten. Budgettair neutraal kan echter op tweeërlei manier worden uitgelegd; budgettair in de zin van het huidige budget dat omgaat in de beleidsvelden die straks onder de WMO gaan vallen en budgettair neutraal in de zin van het budget dat bij invoering van de WMO via het Gemeentefonds aan Emmen ter beschikking gesteld zal worden. Om de WMO in Emmen in te kunnen voeren moet duidelijk worden welke opvatting van budgettair neutraal wordt bedoeld. Hierover moet dus een kaderstellende uitspraak gedaan worden.

Voorts is het wenselijk om actuele problemen rondom bijv. vrijwilligersbeleid en accommodatiebeleid zoals in hoofdstuk 2 bij de verschillende prestatievelden geschetst, *niet* op te hangen aan de invoering van de WMO. Dit zou het invoeringsproces vertragen, hetgeen niet wenselijk is.

Beslispunten:

Voorgesteld wordt:

- de directeur van de Dienst Beleid opdracht te geven een projectorganisatie in te richten, die een plan van aanpak maakt voor de invoering van de WMO in de gemeente Emmen.
- de directeur van de Dienst Publiek opdracht te geven het Loket Zorg en Welzijn structureel te maken en met een voorstel voor financiering te komen.
- een voorbereidingsbudget á € 50.000,- beschikbaar te stellen voor de projectorganisatie, vooruitlopend op het invoeringsbudget dat vanuit het Rijk aan de gemeente Emmen beschikbaar gesteld zal worden.
- in het licht van de gemeentelijke budgettaire situatie het uitgangspunt voor de invoering van de WMO, zoals vastgesteld tijdens de behandeling van de kadernota door college en raad, te herbevestigen.
- in te stemmen met het voorstel van de Stuurgroep WMO van de Vereniging Drentse Gemeenten, zoals gedaan in bijgevoegde brief van 23 mei 2005, waarin wordt voorgesteld dat gemeenten uit het voorbereidingsbudget voor de invoering van de WMO € 0,20 per inwoner beschikbaar stellen voor provinciale samenwerking op het terrein van de invoering van de WMO.

Bijlage 1

Subsidie-regelingen die per 2006 vanuit de AWBZ overgaan naar de WMO

- Subsidieregeling diensten bij wonen en zorg (landelijk nu € 50 miljoen): dit zijn diensten voor mensen met een verblijfsindicatie voor de AWBZ die toch zelfstandig wonen - deze worden gesubsidieerd in het kader van de extramuralisering om te stimuleren dat deze mensen zo lang mogelijk zelfstandig wonen.
- Subsidieregeling MEE-organisaties¹ en subsidieregeling Integrale vroeghulp² (landelijk nu € 150 miljoen). Deze cliëntondersteuning aan gehandicapten gaat per 2008 naar gemeenten. De cliëntondersteuning van ouderen (ouderenadviseurs) is nu al een gemeentelijke verantwoordelijkheid.
- Subsidieregeling aanpassing in bestaande ADL clusters (landelijk nu € 2,7 miljoen): dit zijn subsidies voor het aanpassen van zogenaamde ADL-woningen³. Het geld gaat in 2005 over van AWBZ naar de Wvg en komt dan vanzelf per 2006 in de WMO.
- Subsidieregeling doventolken (landelijk nu € 2,1 miljoen): een subsidie aan doven om van doventolken gebruik te kunnen maken. Hiervan worden doventolken voor doofblinden uitgezonderd.
- Zorgvernieuwingsprojecten ggz (ZVP-regeling) (landelijk nu € 6,6 miljoen): deze regeling gaat deels over naar de WMO.
- Initiatieven openbare geestelijke gezondheidszorg (landelijk nu € 6,4 miljoen): met deze regeling worden initiatieven voor het beter samenwerken van de maatschappelijke opvang en de ggz gestimuleerd. Omdat de doelgroep elkaar overlapt (dak- en thuislozen, overlastgevers) gaat dit in samenhang met de maatschappelijke opvang over naar de WMO.
- Coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg (landelijk nu € 20,5 miljoen): initiatieven op dit terrein worden gesubsidieerd; dit gaat over naar de WMO, met uitzondering van de netwerken palliatieve zorg (de zorg voor ongeneeslijk zieke mensen).

¹ MEE-organisaties zijn organisaties voor individuele ondersteuning aan gehandicapten; zij bieden cliëntondersteuning en vroeghulp. Op verzoek van VWS bundelen zij momenteel hun krachten.

² Integrale vroeghulp betreft consultatie en begeleiding van gezinnen met jonge kinderen met een verstandelijke beperking.

³ ADL-woningen zijn woningen die aangepast zijn om de activiteiten van het dagelijks leven en het zelfstandig wonen van personen met een fysieke handicap te ondersteunen.

Secretariaat:

*Burg. G. van
Weezelplein 10*

9431 AG

Westerbork.

*tel: 0593-370730
mobiel: 06 51 36 51 53
fax: 0593-370724*

*e-mail:
vng.drenthe@pa.gemnet.nl*

Leden van de VDG:

Aa en Hunze

Assen

Borger-Odoorn

Coevorden

De Wolden

Emmen

Hoogeveen

Meppel

Midden-Drenthe

Noordenveld

Tynaarlo

Westerveld

Aan de colleges van
burgemeester en wethouders
van de Drentse gemeenten.

i.a.a. Provincie Drenthe.

Zorgkantoor Drenthe

Westerbork, 23 mei 2005.

Onderwerp: Ons kenmerk:
Uw brief van:
Uw kenmerk:

WMO gezamenlijk u-Ja/ja/0-0

Geacht college,

In de vergadering van de Stuurgroep WMO van 11 mei j.l. is gesproken over de gevolgen van de invoering van de WMO door de Drentse gemeenten e.e.a. naar aanleiding van de resultaten van een ambtelijk overleg van 10 mei, waaruit is gebleken dat men op ambtelijk niveau er van overtuigd is dat samenwerking meerwaarde heeft.

De beleidsmedewerkers zijn van mening dat –zeker in de beginfase– het van groot belang is dat elke gemeente vanuit hetzelfde vertrekpunt aan de slag gaat. Er is aangegeven dat er verschillende vormen van samenwerking denkbaar zijn maar dat in de voorbereidingsfase zeker vanuit een provinciale startpositie moeten worden gewerkt. Indien er nadien behoefte is aan voortzetting van de samenwerking, kan deze waar nodig en mogelijk verder worden uitgebouwd.

Afgaande op de uitkomsten van bovengenoemd overleg is het van belang dat een centraal coördinatiepunt wordt aangewezen.

Dit punt kan zowel intern als extern zijn, maar ook het ambassadeursschap van de Gemeente Hoogeveen in het kader van het proeftuinproject moet in dezen niet worden vergeten.

Uiteraard zullen er kosten worden gemaakt als wordt overgegaan tot ondersteuning zoals hierboven aangegeven, maar uitgangspunt is dat

het kostenbesparend werkt ten opzichte van het individuele voorbereidingstraject.

De Stuurgroep stelt zich voor dat in de financiering van deze kosten kan worden voorzien door een fractioneel deel van de aan de gemeenten beschikbaar te stellen vergoeding van € 2,80 per inwoner voor gemaakte kosten met voorbereidingsactiviteiten hiervoor te resereven.

Gedacht wordt aan een bedrag van € 0,20 per inwoner.

Ingeval het komt tot de vorming van een gezamenlijk op te zetten centraal coördinatiepunt, is ook de provincie bereid hiervoor een nog nader te noemen financiële bijdrage beschikbaar te stellen.

De leden stellen zich voor dat de Stuurgroep in dezen een coördinerende/faciliterende en ondersteunende rol kan vervullen volgens een nog nader aan te geven traject.

Graag zullen wij vóór 15 juni a.s. uw visie op dit voorstel vernemen.

Een afschrift van deze brief is verzonden naar de Provincie Drenthe en het Zorgkantoor Drenthe.

Met vriendelijke groet,
Namens de voorzitter van de Stuurgroep WMO,
J. Akse, ambtelijk secretaris VDG.